

Παραδοσιακά επαγγέλματα που χάθηκαν ή άλλαξαν στο
χρόνο

Μνήμες μέσα από
εικόνες, σκηνές και
τραγούδια του ελληνικού
κινηματογράφου

Ο πλανόδιος
τεχνίτης, ο
γυρολόγος, που
έχει ως επάγγελμα
το ακόνισμα
διάφορων
οργάνων, αλλιώς
λεγόταν
τροχιστής.
Διαλαλούσε «Ο
ακονιστής,
μαχαίρια, ψαλίδια
ακονίζω, ο
ακονιστής...

*“Ζαλωμένος τον τροχό
και το σκαμνί του
ο πλανόδιος μεσ στην
κάψα ακονιστής”
(1972-2004 Δ. Φύσσας)*

“Στην παλιά Αθήνα ο
κανατάς
προμηθευόταν από
νωρίς όλα τα πήλινα
είδη, τα απαραίτητα
για το νοικοκυριό,
όπως στάμνες,
πήλινες κατσαρόλες,
κιούπια, και
γλάστρες από τα
γύρω καμίνια. Τα
φόρτωνε σε κοφίνια
που κουβαλούσε
αγόγγυστα το
γαιδουράκι του και
γύριζε στις γειτονίες
για να ξεπουλήσει.”

Αχθοφόροι υπήρχαν στην παλαιά Αθήνα. Αναλάμβαναν τη μεταφορά προϊόντα και εμπορευμάτων. Η εργασία τους ήταν ιδιαίτερα επίμονη και οι μισθοί τους χαμηλοί, γι' αυτό οι χαμάληδες ανήκαν συνήθως στα φτωχότερα στρώματα του πληθυσμού.

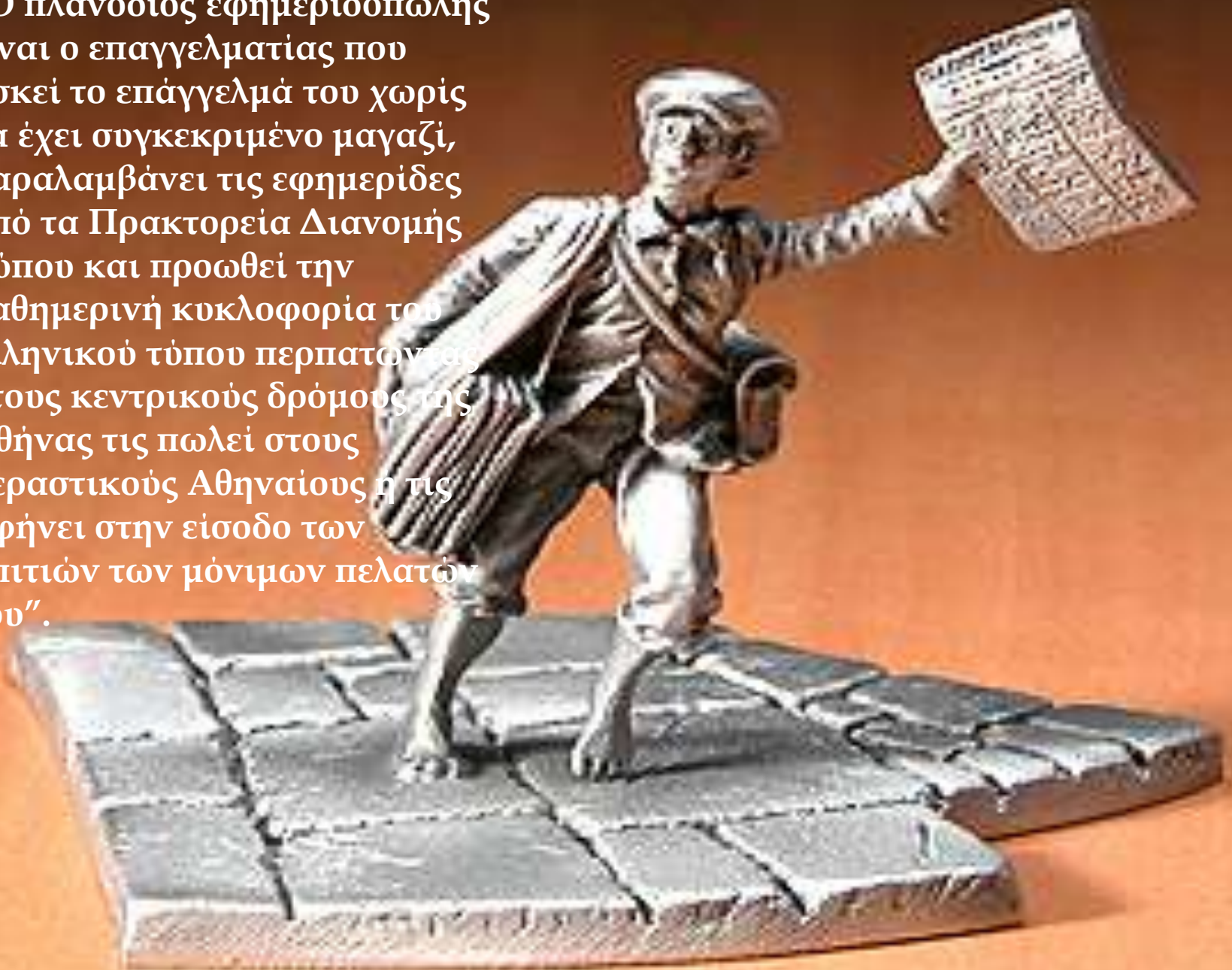
Με την κάτασπρη ποδιά του και το σκούφο, τυλιγμένος στα ζεστά, τη φουφού αναμμένη, ένα μικρό σκαμνί, το αστραφτερό χάλκινο γκιούμι, τα κουπάκια και το δίσκο διαλαλούσε στους παγωμένους δρόμους το αχνιστό και μυρωμένο σαλέπι.

Οι περισσότεροι σαλεπιτζήδες ήταν μικρασιάτες.

“Ο πλανόδιος εφημεριδοπώλης είναι ο επαγγελματίας που ασκεί το επάγγελμά του χωρίς να έχει συγκεκριμένο μαγαζί, παραλαμβάνει τις εφημερίδες από τα Πρακτορεία Διανομής Τύπου και προωθεί την καθημερινή κυκλοφορία του ελληνικού τύπου περπατώντας στους κεντρικούς δρόμους της Αθήνας τις πωλεί στους περαστικούς Αθηναίους ή τις αφήνει στην είσοδο των σπιτιών των μόνιμων πελατών του”.

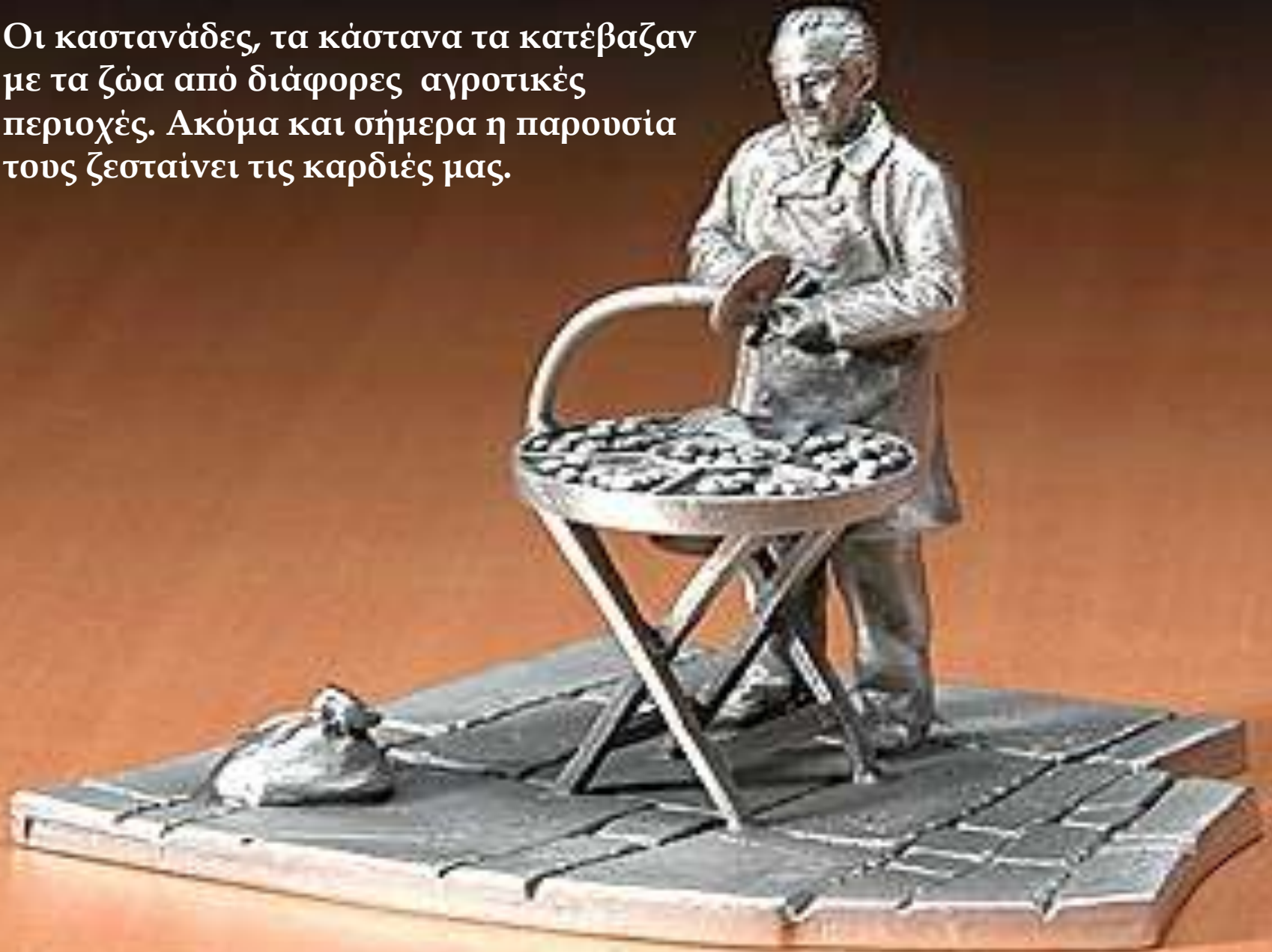

Ο καλαθάς τριγυρνούσε στις γειτονιές της παλιάς Αθήνας και διόρθωνε τα καλάθια των κατοίκων. Πολλές φορές επιδιόρθωνε παλιές καρέκλες (καρεκλάς).

Οι καστανάδες, τα κάστανα τα κατέβαζαν με τα ζώα από διάφορες αγροτικές περιοχές. Ακόμα και σήμερα η παρουσία τους ζεσταίνει τις καρδιές μας.

“Μυρωδιά από
φρεσκοψημένο σουσαμένιο
κουλούρι
τα παραδοσιακά και
επιβιώνουν ακόμα και σήμερα
πλανόδιοι μικροπωλητές όπως
οι κουλουράδες, που με την
παρουσία τους προσφέρουν
στην πόλη μια νότα
νοσταλγίας και
γραφικότητας”.

“Γύρω στα 1900 στους δρόμους της Αθήνας κάνει την εμφάνισή της η ρομβία, ενθουσιάζοντας με τα μουσικά μοτίβα " τους Αθηναίους που ρίχνουν πρόθυμα πενταροδεκάρες. Σύντομα οι ρομβίες έπαιζαν και ελληνικά τραγούδια, επιτυχίες της εποχής. Θα την παραμερίσει η εμφάνιση του φωνόγραφου, ως την τελική επικράτησή του και στις πιο φτωχές και απομονωμένες συνοικίες”

Ο λαχειοπώλης είναι ο
πλανόδιος έμπορος λαχείων.
Διακινεί τηνπραμάτεια του
σε δρόμους, σε δημόσιους
χώρους, ή από πόρτα σε
πόρτα. Καθήκον του η
προσέγγιση πελατών, η
πώληση λαχείων και η άμεση
είσπραξη του αντίστοιχου
αντίτιμου.

Παλιότερα που ο κόσμος περπατούσε σε χωμάτινους δρόμους, τα παπούτσια σκονίζονταν ή λασπώνονταν εύκολα. Τότε γνώρισε ανθήση και το επάγγελμα του λουστραδόρου.

Αυτός μ' ένα κασελάκι μπροστά του, αληθινό κομψοτέχνημα, και γύρω του να κρέμονται οι βούρτσες και τα βερνίκια με τα διάφορα χρώματα, κάθονταν σ' ένα χαμηλό σκαμνάκι, στην αρχή μιας πλατείας ή μπροστά από ένα καφενείο, και περίμενε υπομονετικά.

Για να προσελκύσει τους πελάτες γινόταν ταχυδακτυλουργός ή χτύπαγε ρυθμικά το κασελάκι. Ο πελάτης πλησίαζε κι άπλωνε, όπως ήταν όρθιος, πρώτα το δεξιό πόδι πάνω στην ειδική μεταλλική θέση της κασέλας κι έπειτα το άλλο. Έτσι άρχιζε η "ιεροτελεστία" του βαψίματος.

Στην παλιά Αθήνα που δεν υπήρχαν βρύσες μέσα στα σπίτια, ο νερούλας αναλάμβανε την τροφοδότησή τους με νερό. Υπήρχε συνήθως ένας νερούλας σε κάθε γειτονιά και είχε σταθερή πελατεία .

Ο Κύριος «Όλα τα παλια αγοράζω», «Παλιοσίδερα αγοράζω! ...» γυρίζει στις γειτονιές τις Αθήνας και αναζητά κάθε φύσεως αντικείμενα, άχρηστα για το σπίτι, που εκείνος όμως θα τα πουλήσει και θα εξοικονομήσει έτσι το καθημερινό φαγητό της οικογενειάς του. Στις μέρες μας ο παλιατζής υποκαταστάθηκε από τον παλαιοπώλη.

Τα βράδια ο φανοκόρος φρόντιζε να ανάβει τα δημόσια φανάρια. Το 1877 μια γαλλική εταιρεία συνήψε σύμβαση με το Δήμο Αθηναίων και ανέλαβε την επέκταση των εγκαταστάσεων του εργοστασίου αερίοφωτος και του δικτύου διανομής. Ο φωτισμός πετρελαίου καταργήθηκε και εγκαταστάθηκαν σταδιακά περίπου χίλια φανάρια.

Στη Αθήνα μέχρι πρόσφατα υπήρχαν πλανόδιοι φωτογράφοι. Σε αυτούς τους φωτογράφους οφείλουμε τις περισσότερες παλιές φωτογραφίες μας.

Πέρναγαν ο ψαράς, ο
γιαουρτάς, ο μανάβης.
Πέρναγαν όλοι οι βοηθοί της
ζωής και ακόμη ηχούν στη
μνήμη οι αγαπημένες
τραγουδιστικές φωνές τους.

7ο ΓΥΜΝΑΣΙΟ ΠΕΡΙΣΤΕΡΙΟΥ
ΕΥΧΑΡΙΣΤΟΥΜΕ